

НИЙСЛЭЛ ДЭХ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Аудитын сэдэв: “Нийслэлийн төсвийн 2023 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт, үр дүн” код “НТАГ-2024/18-11-ШТА-ГА”

Аудит хийсэн үндэслэл, бүрэн эрх: Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2024 оны А/100 дугаар тушаалаар баталсан Нийслэл дэх Төрийн аудитын газрын 2024 онд гүйцэтгэх сэдвийг үндэслэн Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 11 дүгээр зүйлийн 11.1, 11.5 дахь зүйлийг үндэслэн Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд аудитыг гүйцэтгэсэн.

Аудитын гол дүгнэлт: Төсөвлөлтийн шаардлага хангаагүй төсөл арга хэмжээг төлөвлөдөг, баталдаг нь худалдан авах ажиллагаа удаашрах, төлөвлөсөн хугацаа хэтрэх, он дамжих, хэрэгжихгүй болох, төсөвт өртөг нэмэгдэх үр дагавартай байна.

Тайланг хүргүүлсэн этгээд: Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч, Нийслэлийн худалдан авах ажиллагааны газар, Нийслэлийн Замын хөгжлийн газар, Нийслэлийн Хөрөнгө Оруулалтын газар ОНӨААТҮГ

Нэмэлт мэдээлэл, мэдээллийн эх сурвалж: Open.audit.mn

Хаяг: УБ хот, Сүхбаатар дүүрэг, Соёлын Төв өргөө “Г” корпус, Утас: 327787

2024.06.11

Аудитын харилцан хамаарал:

Аудитын урьдчилсан судалгааны явцад төлөвлөлтийн үе шатанд судалсан баримт материал, хийсэн урьдчилсан дүн шинжилгээ, харилцан ярилцлагад үндэслэн аудитын ерөнхий эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэлсэн.

Аудитын зорилго, хамарсан хүрээ:

Нийслэлийн төсвийн 2023 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт, үр дүнд гүйцэтгэлийн аудит хийж, дүгнэлт гарган зөвлөмж боловсруулж, дүнг холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд танилцуулахад аудитын зорилт чиглэгдсэн.

Аудитын зорилгыг хангахын тулд дараах дэд зорилтын хүрээнд гүйцэтгэсэн.

Үүнд:

- Хөрөнгө оруулалтыг хуульд нийцүүлэн төлөвлөсөн эсэх
- Хөрөнгө оруулалтыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг хуульд нийцүүлж, үр нөлөөтэй хэрэгжүүлсэн эсэх
- Хөрөнгө оруулалтын хэрэгжилт үр дүнтэй эсэх;

Аудитын хамарсан хүрээ: Аудитад **НЗДТГ, УБ хотын ЗАА, НХААГ, НЗХГ, НОСБГ, НОСК, НГЗБА, ННТГ, “НХОГ”–ОНӨААТҮГ, УБХАЗТБНТХН** холбогдох бусад байгууллага, гүйцэтгэгч аж ахуйн нэгжийг хамруулан төсөл, арга хэмжээний төлөвлөлт, ТЭЗҮ, зураг төсөл, магадлалын ерөнхий дүгнэлт, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан, гүйцэтгэгчтэй байгуулсан гэрээ түүний хэрэгжилт, баталгаажуулсан ажлын гүйцэтгэл, олгосон санхүүжилт, эрх бүхий байгууллагуудаас хяналт хийсэн ажлын тайлан болон төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтийг хамруулсан.

Аудитын явцад гарсан хүндрэл, бэрхшээл:

Аудитын явцад шалгагдагч байгууллагаас баримт материал гаргаж өгөхгүй мэргэжилтнүүд шинэ, судалгаа мэдээг дутуу гаргаж өгөх зэрэг хүндрэл бэрхшээл үүссэн.

Аудитын гол үр дүн:

Аудитын дэд зорилт А.1.1. Төсөл, арга хэмжээг Төсвийн тухай, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль болон холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн төлөвлөсөн үү?

Хариулт: Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”, “Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”-д 195 буюу 91.1% нь нийцсэн, 19 буюу 8.9% нь нийцээгүй, “Нийслэлийг хөгжүүлэх 2023 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө”-нд 210 буюу 98.1% нь нийцсэн, 4 буюу 25% нь нийцээгүй байна.

Аудитын дэд зорилт А.1.1.1 Төсөл, арга хэмжээг төлөвлөхдөө холбогдох зардлын тооцоолол хийж, хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигтэй нийцүүлсэн үү?

Хариулт: 2023 онд шинээр хэрэгжүүлэхээр баталсан 36 багц 214 ТАХ-нээс хөгжлийн бодлогын дунд болон богино хугацааны баримт бичигт дунджаар 94.6%-ийг нийцүүлсэн байна.

Аудитын дэд зорилт А.1.1.2 ТАХ-ний ач холбогдлын эрэмбэ, хэрэгжүүлэх дарааллыг олон нийтийн саналд үндэслэсэн үү?

Хариулт: Нийслэлийн төсвийн 2023 оны хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх ТАХ-г ач холбогдол, эрэмбэ, дарааллыг баримтлан олон нийтийн саналд үндэслэсэн байна.

Аудитын дэд зорилт А.1.1.3 Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд техник, эдийн засгийн үндэслэл хийгдсэн, зураг төсвөө батлуулсан, хуульд заасан бусад зөвшөөрөл олгогдсон төсөл, арга хэмжээг тусгасан уу?

Хариулт: ТАХ-ний төсөвлөлтийн шаардлагыг бүрэн хангаагүй ТАХ-г баталснаас шалтгаалж зарим ажлын төсөвт өртөг нэмэгдэж байна.

Аудитын дэд зорилт А.1.1.4 Хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээг Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд нийцүүлсэн үү?

Хариулт: Хөрөнгө оруулалтын зарим төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлэхдээ Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 13.1.4 дэх заалтыг зөрчжээ.

Аудитын дэд зорилт Б.2.1. Худалдан авах ажиллагааг хуулийн дагуу зохион байгуулж, үр нөлөөтэй хэрэгжүүлсэн үү?

Хариулт: 2023 онд НЗД-ын 120 удаагийн захирамжаар 1,090,337,1 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 383 ТАХ-ний ХАА зохион байгуулах эрхийг харьяа 28 газарт шилжүүлсэн. Үүнээс 2023 онд 927,902.1 сая төгрөгийн төсөвтэй 349 ТАХ буюу 91.1%-ийн ХАА-г зохион байгуулж, гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулсан байна.

Аудитын дэд зорилт Б. 2.1.1.Төсөл, арга хэмжээг хэрэгжих боломжтой хугацаанд эрх шилжүүлж, худалдан авах ажиллагааг холбогдох хуульд нийцүүлж зарласан уу?

Хариулт: Төсөвлөлтийн шаардлага хангаагүй ТАХ-г төсөвт тусган баталдгаас шалтгаалж ТАХ-г хэрэгжүүлэх эрхийг шилжүүлэхэд хугацаа алдах, улмаар ХАА удаашрах, хэрэгжихгүй болох зэрэг эрсдэл үүсэж байна.

Аудитын дэд зорилт Б.2.1.2 Гүйцэтгэгчийг ил тод, нээлттэй өрсөлдөх боломжоор ханган, сонгон шалгаруулалтын журмыг зөв сонгож, хууль журмын дагуу шалгаруулсан уу?

Хариулт: Холбогдох газруудаас 8,393.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 22 ТАХ-ний ХАА-г зохион байгуулахдаа үнэлгээний хорооны зохион байгуулалт, үйл ажиллагаатай холбоотой заавар журмын мөрдөөгүй, санхүү, боловсон хүчин, техникийн чадавх, тоног төхөөрөмж, туршлагын шалгуур үзүүлэлтүүдийг харгалзаагүй, ТББ-т тусгасан шаардлага хангаагүй оролцогчдыг гүйцэтгэгчээр сонгон шалгаруулсан.

НЗД-аас харьяа ОНӨААТҮГ-дад ТБОНӨХБАҮХАТХ-н 3.12-т заасан үндэслэлээр ТАХ-г хэрэгжүүлэх эрхийг дүрмээр хүлээсэн чиг үүрэгт нь хамааруулан шилжүүлдэг ч тухайн газруудын ажиллах хүч, техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн хүчин чадлыг харгалзаагүйгээс зөрчлүүд гарч байна. Мөн зарим газрын дүрэмд эрх шилжүүлсэн ажил, үйлчилгээг хэрэгжүүлэх чиг үүрэг тусгагдаагүйгээс өөрийн нөөц бололцоогоор хэрэгжүүлэх боломжгүй нөхцөл үүсэж байна.

Аудитын дэд зорилт Б.2.2.Захиалагч нь төсөл арга хэмжээний гүйцэтгэлд тавих хяналтыг хууль тогтоомжид нийцүүлэн үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн үү?

Хариулт: 2023 онд Нийслэлийн төсөв болон замын сангийн хөрөнгөөр өмнөх оноос дамжин хэрэгжсэн болон шинээр эхэлсэн нийт 1,229,194.4 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 775 ТАХ хэрэгжиж байгаагаас 2023 онд 309,709.4 сая төгрөгийн гэрээний дүнтэй 518 ТАХ буюу 66.8% нь хэрэгжиж дууссан.

Аудитын дэд зорилт Б.2.2.1 Гүйцэтгэгч нь хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээг зураг төсөл, техникийн тодорхойлолт, ажлын даалгавартай нийцүүлэн гэрээний хугацаанд үр дүнтэй хэрэгжүүлэхэд захиалагч чиг үүргээ бүрэн хэрэгжүүлсэн үү?

Хариулт: 2023 онд хэрэгжиж буй зарим ТАХ-г аудитын түүвэрт хамруулахад зураг төсөвт тусгагдсан ажлууд дутуу хийгдсэн, ажлыг чанаргүй гүйцэтгэсэн зөрчлүүд илэрч байна.

Аудитын дэд зорилт Б.2.2.2 Санхүүжилтийг төсөл арга хэмжээний гүйцэтгэлд үндэслэн хууль, журамд заасны дагуу олгосон уу?

Хариулт: 2023 онд 570,388.1 сая төгрөгийн санхүүжилт олгохоор баталж, гүйцэтгэлээр 381,956.5 сая төгрөг буюу 67.0%-ийг бодит гүйцэтгэлд үндэслэн олгосон байна.

Аудитын дэд зорилт В.3.1. Хэрэгжиж дууссан хөрөнгө оруулалтын ажлыг хүлээн авч, өмчийн бүртгэлд авсан уу?

Хариулт: 2023 онд холбогдох байгууллагуудын шийдвэрээр барилга байгууламжийн 30,339.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 12 ТАХ, их засварын 16,226.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 68 ТАХ, 62,341.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй тоног төхөөрөмж 34 ТАХ, нийт 81,600.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий 81 ТАХ-г хүлээн авч, өмчийн бүртгэлд тусгасан байна.

Аудитын дэд зорилт В.3.1.1 Хэрэгжсэн төсөл, арга хэмжээг ашиглалтад хүлээн авах комисс хууль, журмыг мөрдөж ажилласан уу?

Хариулт: Хэрэгжсэн төсөл, арга хэмжээг ашиглалтад хүлээн авах комисс хууль, журмыг бүрэн мөрдөж ажиллаагүй байна.

Аудитын дэд зорилт В.3.1.2 Ашиглалтад орсон барилга байгууламж, хүлээн авсан тоног төхөөрөмж, тавилга хэрэгслийг бүртгэлд тусгаж, бүрэн хүчин чадлаар нь ашиглаж байна уу?

Хариулт: Нийслэлийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 онд 165,678.8 сая төгрөгийн гэрээний дүнтэй 212 ТАХ буюу 60.7% нь бүрэн хэрэгжиж дууссан байна. “УБЗЗАГ” ОНӨААТҮГ-ын үйлдвэрийн агуулахад 12,166 у/м /962.3 сая төгрөг/ хайс ашиглалтгүй хадгалагдаж байна. Мөн дахин ашиглах боломжгүй, дайрагдаж эвдэрсэн 8,603 у/м /680.5

сая төгрөг/ хайс байна. ЗХУТ-ын “Удирдлагын төв дэх серверүүд, программ хангамж, сүлжээ, хамгаалалт”-ын болон бусад тоног төхөөрөмжүүдийн арчлалт хамгаалалтын ажлын хүрээнд 140.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй сүлжээ хангамж, тоног төхөөрөмж худалдан авсан ч 3 нэр төрлийн 32.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 26 ш хатуу диск нь ашиглалтгүй байна.

Аудитын дэд зорилт В.3.2 Төсөл арга хэмжээний хэрэгжилтэд тавих хяналтыг үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн үү?

Хариулт: Нийслэлийн төсвийн 2023 оны хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээнд Нийслэлийн дотоод аудитын алба, НЗДТГ-ын хяналт-шинжилгээ үнэлгээний хэлтэс тусгайлсан болон төлөвлөгөөт шалгалтыг хийж хэрэгжүүлээгүй байна.

Аудитын дэд зорилт В.3.2.1 Хөрөнгө оруулалтын үйл явцад тавих дотоод хяналт үр нөлөөтэй хэрэгжиж байна уу?

Хариулт: Хөрөнгө оруулалтын үйл явцад тавих дотоод хяналтыг холбогдох байгууллагууд хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

Аудитын дэд зорилт В.3.2.2 Өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажилласан уу?

Хариулт: Аудитаар өгсөн зөвлөмж, албан шаардлагын биелэлт хангалтгүй, зөрчил арилаагүй, давтагдаж байна.

Аудитын дүгнэлт:

1. Нийслэлийн төсвийн 2023 оны хөрөнгө оруулалтаар шинээр хэрэгжих ТАХ-ний жагсаалтад төсөвлөлтийн шаардлага хангаагүй ажлуудыг баталсан байна.
2. 2023 онд худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахаар төлөвлөсөн ТАХ-ээс 91.1%-д нь гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулжээ. Гэвч холбогдох газруудаас ХАА зохион байгуулах явцад хууль тогтоомж мөрдөөгүй, ОНӨААТҮГ-ууд нь туслан гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулах, гэрээ байгуулахад холбогдох журмыг зөрчжээ.
3. Төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэлд тавих захиалагчийн хяналтыг дутуу хэрэгжүүлснээс шалтгаалж хөрөнгө оруулалтын ажлууд чанарын болон ашиглалтын шаардлага хангахгүй байна.
4. 2023 онд 538 ТАХ-ний санхүүжилтэд 381,956.5 сая төгрөгийг олгосон байна. Хөрөнгийг барьцаа дансанд төвлөрүүлээгүй, санхүүжилтийг гүйцэтгэлд үндэслээгүй олгосон зөрчил гарсан нь санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих шат шатны хяналт хангалтгүйтэй холбоотой байна.
5. ТАХ-г төлөвлөх, худалдан авах, захиалагчийн хяналт хэрэгжүүлэхэд хууль тогтоомжийг мөрдөөгүй, хариуцан ажиллах, байгууллага, албан тушаалтнууд ажилдаа хариуцлагагүй хандсан, өмнөх аудитаар илэрсэн зөрчлүүд арилгаагүй байна.

Аудитын зөвлөмж:

Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч /Х.Нямбаатар/-д:

1. Хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх ТАХ-г төлөвлөх, батлуулахад ТАХ бүрээр хуульд заасан шаардлагыг бүрэн хангуулж, шат шатны хяналтыг сайжруулж, хариуцлагатай, сахилга баттай байх зарчмыг мөрдөн ажиллах;
2. Төсөл арга хэмжээний худалдан авалт, гүйцэтгэлийн үе шатанд гардаг зөрчил арилахгүй жил бүр давтагдан гарч буй байдалд анхаарал хандуулж, түүнийг таслан зогсоож, хууль тогтоомжийг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллах.

“Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар”, “Нийслэлийн Худалдан авах ажиллагааны газар”-т

1. Тендерт оролцогчдоос ирүүлсэн баримт материалыг хууль тогтоомжийн хүрээнд үнэлж, шаардлага хангаагүй гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулдаг зөрчлийг таслан зогсоож, үнэлгээний хорооны гишүүдийн үүрэг, хариуцлагыг дээшлүүлж, хууль тогтоомжийг мөрдлөг болгох;

2. ОНӨААТҮГ-аас хөрөнгө оруулалтын ажилд туслан гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулж байгаа байдал, гэрээ байгуулах явцад хяналт тавьж, удирдлага зохион байгуулалтаар хангаж ажиллах;
3. Төсөл арга хэмжээний гүйцэтгэл, санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих шат шатны хяналтыг сайжруулах;
4. Аудитаар илэрсэн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх талаар төлөвлөгөө гарган биелэлтийг танилцуулах.

“Нийслэлийн Замын хөгжлийн газар, “Нийслэлийн Хөрөнгө оруулалтын газар” ОНӨААТҮГ-т

1. Гэрээний хэрэгжилтийн явцад тавих захиалагчийн хяналтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй, ажлыг дутуу болон чанаргүй гүйцэтгүүлсэн зөрчлүүдийг таслан зогсоож, стандартын шаардлагад нийцүүлэн засуулж, давтан гаргахгүй байх зөвлөмж, албан шаардлагыг биелүүлж, хугацаанд нь эргэн мэдэгдэх;
2. Төсөл арга хэмжээний санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих шат шатны хяналтыг сайжруулах;
3. Аудитаар илэрсэн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх талаар төлөвлөгөө гарган биелэлтийг танилцуулах.